

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 519/2016-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. júna 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti DEHTOCHEMA BITUMAT, s. r. o., Pražská 870, Bělá pod Bezdězem, Česká republika, zastúpenej JUDr. Dušan Pohovej & partners, s. r. o., Námestie slobody 10, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Dušan Pohovej, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 20 Cb 205/2010 z 23. februára 2015, uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13 Cob 143/2015 z 2. júla 2015 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obdo 54/2015 z 23. februára 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti DEHTOCHEMA BITUMAT, s. r. o., o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 11. mája 2016 doručené podanie obchodnej spoločnosti DEHTOCHEMA BITUMAT, s. r. o., Bělá pod Bezdězem, Pražská 870, Česká republika (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej

JUDr. Dušan Pohovej & partners, s. r. o., Námestie slobody 10, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Dušan Pohovej, označené ako „ústavná sťažnosť“, ktoré ústavný súd podľa obsahu kvalifikoval ako sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ku ktorým malo dôjsť uznesením Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 20 Cb 205/2010 z 23. februára 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“), uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 13 Cob 143/2015 z 2. júla 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Obdo 54/2015 z 23. februára 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka bola účastníčkou konania o zaplatenie sumy 4 601 442,98 € s príslušenstvom vedeného okresným súdom pod sp. zn. 20 Cb 205/2010 v procesnom postavení žalovanej. Okresný súd uznesením sp. zn. 20 Cb 205/2010 z 23. februára 2015 zastavil konanie vedené pod sp. zn. 20 Cb 205/2010 a zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. K zastaveniu konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 20 Cb 205/2010 došlo v súlade s § 103 v spojení s § 104 ods. 1 prvou vetou a § 19 Občianskeho súdneho poriadku z dôvodu neodstrániteľného nedostatku podmienky konania – nespôsobilosti žalobcu byť účastníkom konania. Krajský súd napadnutým uznesením odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil a zároveň rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Dovolanie sťažovateľky proti napadnutému uzneseniu krajského súdu najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol a nepriznal náhradu trov žiadnemu z účastníkov dovolacieho konania.

Sťažovateľka v sťažnosti podrobne opisuje skutkový stav, avšak z ústavnoprávneho hľadiska odôvodnenie jej sťažnosti spočíva len vo všeobecnom konštatovaní, že „Dôvody, prečo je sťažovateľ presvedčený, že boli porušené jeho práva na spravodlivé súdne konanie sú podrobne popísané či už v odvolaní proti I. st. rozhodnutiu alebo v dovolaní proti

rozhodnutiu KS v Žiline. Sme toho názoru, že Ústava SR garantuje práva a to najmä v ustanovení §-u 6 v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd právo na spravodlivé súdne konanie, čo sa rozhodnutiami porušovateľovi práva nestalo. Ako dôkazový materiál navrhujeme pripojiť spis vedený na OS v Žiline č. 20 Cb 205/2010, spis Krajského súdu v Žiline č. 13 Cob 143/2015 a spis NS SR č. Obdo 54/2015. Sťažovatelia si uplatňujú nárok na náhradu trov konania v súlade so všeobecne záväznými predpismi upravujúcimi platenie a náhradu trov konania.“.

Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd rozhodol, že „*rozhodnutiami vyššie menovaných porušovateľov boli porušené jeho práva podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd – právo na spravodlivé súdne konanie“.*

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom,

neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že jedným z dôvodov pre odmietnutie návrhu na začatie konania (sťažnosti) už pri jeho predbežnom prerokovaní je zistenie, že nespĺňa zákonom predpísané náležitosti. Ústavný súd môže prijať na ďalšie konanie len taký návrh na začatie konania, ktorý obsahuje všetky náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde. Ak ide o sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (ako to je i v prípade sťažovateľky), musí obsahovať jednak všeobecné náležitosti uvedené v § 20 zákona o ústavnom súde, ako aj osobitné náležitosti uvedené predovšetkým v § 50 zákona o ústavnom súde v spojení s požiadavkami na návrh na rozhodnutie (petit) vyplývajúcimi z § 56 zákona o ústavnom súde.

Pri preskúmaní, či sťažnosť obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti, ústavný súd v prvom rade poukazuje na § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde, z ktorého vyplýva, že každý návrh na začatie konania pred ústavným súdom, a teda aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy musí byť odôvodnená. Po preskúmaní obsahu sťažnosti ústavný súd zistil, že sťažnosť v podstate nie je vôbec odôvodnená, keďže obsahuje len informácie o (procesnom) priebehu konania pred okresným súdom, krajským súdom a najvyšším súdom ako dovolacím súdom a stručné citácie z napadnutých rozhodnutí, pričom vlastné odôvodnenie sťažnosti je obmedzené na vetu, v ktorej sa uvádza: *„Dôvody prečo je presvedčený, že boli porušené jeho práva na spravodlivé súdne konanie sú podrobne popísané či už v odvolaní proti I. st. rozhodnutiu alebo v dovolaní proti rozhodnutiu KS v Žiline.“* Takéto odôvodnenie sťažnosti považuje ústavný súd za absolútne nedostatočné a nedôstojné konaniu pred ústavným súdom. Odkaz na odôvodnenie obsiahnuté v odvolaní proti napadnutému uzneseniu okresného súdu a v dovolaní proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu totiž nemôže nahrádzať odôvodnenie sťažnosti, keďže mu *a priori* chýba ústavnoprávny rozmer. Ústavný súd v tejto súvislosti predovšetkým pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124

ústavy) a vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05).

V nadväznosti na uvedené zistenie ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že nedostatok odôvodnenia sťažnosti má významné procesné dôsledky. Je totiž základnou povinnosťou sťažovateľa, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu. Subjektívny názor sťažovateľa o porušení ním označených práv nie je dostatočným dôvodom na záver, že mohlo dôjsť k ich namietanému porušeniu, ak chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by dovolili takýto záver aspoň na účely prijatia sťažnosti na ďalšie konanie (IV. ÚS 359/08). Aplikujúc uvedený právny názor na vec sťažovateľky, ústavný súd konštatuje, že jej sťažnosť neobsahuje kvalifikované odôvodnenie, a preto nespĺňa ani podstatnú náležitosť ustanovenú v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde, čo už samo osebe zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti pre nespĺnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Popri nedostatku odôvodnenia navyše sťažnosť v predloženom znení má aj ďalšie nedostatky z hľadiska nespĺnenia zákonom predpísaných náležitostí. K sťažnosti totiž nie sú pripojené fotokópie napadnutých uznesení okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu, hoci z § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ich predloženie tvorí súčasť obligatórnych náležitostí návrhu na začatie konania pred ústavným súdom.

Z § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyplýva, že súčasťou návrhu na začatie konania musí byť aj návrh rozhodnutia (petit), ktorého sa navrhovateľ (sťažovateľ) domáha, pričom náležitosti, ktoré by mal obsahovať kvalifikovaný petit sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, možno vyvodiť z § 56 zákona o ústavnom súde. Vo vzťahu k petitu ústavný súd poukazuje aj na § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s požiadavkami vyplývajúcimi z § 56 zákona o ústavnom

súde), čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

Aplikujúc citovanú judikatúru na vec sťažovateľky, ústavný súd konštatuje, že jej sťažnosť neobsahuje jasný (jednoznačný) návrh rozhodnutia vo veci samej (petit), ktorého vydania sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde), vymedzený presne, určito a zrozumiteľne, teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom na rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci. Sťažovateľka v úvode sťažnosti síce žiada, aby *„Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že rozhodnutiami vyššie menovaných porušovateľov boli porušené... práva podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd – právo na spravodlivé súdne konanie“*, rozhodnutia okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu, ktorými k porušeniu citovaných práv podľa ústavy a dohovoru malo dôjsť, však bližšie neoznačuje. Tento nedostatok v petite síce možno aspoň čiastočne ospravedlniť tým, že z textu sťažnosti možno vyvodiť, ktoré rozhodnutia všeobecných súdov sťažovateľka napáda, avšak v spojení s nedostatočným odôvodnením sťažnosti a chýbajúcimi fotokópiami napadnutých rozhodnutí ide o také nedostatky, aké ústavný súd nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04).

Ústavný súd v nadväznosti na už uvedené konštatuje, že sťažovateľka je v konaní pred ústavným súdom zastúpená advokátom, ktorý je v súlade § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy

klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08).

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní konštatuje, že sťažnosť sťažovateľky, ktorá je zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, nespĺňa požiadavky kvalifikovanej sťažnosti, ktorá by zodpovedala požiadavkám vyvoditeľným z § 20 a § 50 v spojení s § 56 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2016